

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark Nij Hiddum–Houw

Tussentijds toetsingsadvies

18 mei 2017 / projectnummer: 3188

1. Tussentijds advies over locatiekeuze windpark Nij Hiddum–Houw

Het samenwerkingsverband Brouwer Windturbines B.V., Windpark A7 B.V. en Nuon Wind Development wil windpark ‘Nij Hiddum–Houw’ van in totaal 42 megawatt realiseren bij de Kop van de Afsluitdijk. De tien bestaande turbines van het huidige park Hiddum–Houw (tezamen 5 megawatt) zullen worden verwijderd.¹ Provinciale Staten van Fryslân stellen een Provinciaal Inpassingsplan (hierna: PIP) op voor het windpark.² Daarnaast moet de gemeente Súdwest–Fryslân een omgevingsvergunning verlenen voor de windturbines.³ Ter ondersteuning van het besluit over het PIP en de vergunning worden de milieueffecten beschreven in een milieueffectrapport (hierna MER).

Voorgeschiedenis

In de notitie R&D voor het windpark ‘Nij Hiddum–Houw’ beschreef de provincie de onderwerpen die volgens haar in het MER aan de orde moeten komen. De Commissie voor de milieueffectrapportage⁴ heeft op 20 maart 2017 advies gegeven over deze notitie. De Commissie heeft in haar R&D–advies onder andere aangeven dat het MER inzichtelijk moet maken op grond van welke (milieu)argumenten de Kop van de Afsluitdijk de voorkeur heeft boven andere locaties om de provinciale opgave voor windenergie te realiseren. Deze informatie is essentieel voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over het PIP. De locatie ‘Nij Hiddum–Houw’ wordt daarin namelijk voor het eerst vastgelegd.

Vervolgens heeft de provincie een notitie geschreven over de locatiekeuze van het windpark ‘Nij Hiddum–Houw’, (genaamd: Windenergie in Fryslân, voorgeschiedenis). Op 31 maart 2017 heeft ze de Commissie gevraagd om een tussentijds oordeel te geven over deze notitie.

Wat is het tussentijds oordeel van de Commissie?

De Commissie is van oordeel dat de notitie over de locatiekeuze onvoldoende duidelijk aangeeft waarom gekozen is voor een windpark bij de Kop van de Afsluitdijk en niet op een andere locatie in Fryslân. De Commissie adviseert om in het MER de (milieu)argumenten te beschrijven op grond waarvan deze locatie de voorkeur heeft boven of gelijkwaardig is aan andere mogelijke locaties.

¹ Daarnaast is het streven om in een straal van circa 2,5 km vanuit het midden van het huidige Hiddum–Houw meer (kleine) solitaire windturbines te saneren. Dit streven maakt gezien de onzekerheid (nog) geen deel uit van het voorplan. De Commissie gaat er in haar advies daarom ook niet op in.

² Hiervoor moet een plan–MER worden opgesteld.

³ Hiervoor moet worden beoordeeld of een project–MER nodig is.

⁴ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt via de link [3188](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2. Toelichting op het advies

In het advies over de notitie R&D heeft de Commissie het volgende aangegeven:

Het PIP is het eerste besluit waarin de locatie 'Nij Hiddum-Houw' wordt vastgelegd. In de notitie R&D wordt ingegaan op de totstandkomingsgeschiedenis van deze locatiekeuze om de provinciale opgave voor windenergie te kunnen realiseren. Er wordt aangegeven dat de locatie 'Nij Hiddum-Houw' geschikt is voor windenergie en dat andere locaties in de provincie Fryslân per saldo vergelijkbaar zijn, althans niet beter scoren op milieueffecten dan 'Nij Hiddum-Houw'. Daarbij wordt nagenoeg niet ingegaan op de milieueffecten van andere locaties. Het is onvoldoende om alleen te verwijzen naar de effectenmatrix van september 2014 (Bijlage VI uit de notitie R&D).

Het is van belang om in het MER helder de (milieu)argumenten te beschrijven op grond waarvan de locatie 'Nij Hiddum-Houw' de voorkeur heeft boven andere mogelijke locaties. Geef in het MER daarom een heldere beschrijving in hoeverre de locatie 'Nij Hiddum-Houw' vergelijkbaar, beter of slechter scoort ten opzichte van andere mogelijke locaties. Ga daarbij in ieder geval in op de aspecten leefomgeving, landschap, natuur en energieopbrengst en motiveer de keuze voor locaties waarmee 'Nij Hiddum-Houw' wordt vergeleken. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de effectenmatrix en andere eerdere studies, mits deze informatie per aspect wordt beoordeeld, en de conclusies navolgbaar zijn.

In de Notitie over de locatiekeuze wordt de voorgeschiedenis geschetst van windenergie in de provincie. Er wordt achtereenvolgens ingegaan op de Houtskoolschets Windstreek 2011, die is vastgesteld door Provinciale Staten in februari 2011 en waarin de zoekruimte voor windturbines is bepaald. Aan de hand van de houtskoolschets is gewerkt aan de structuurvisie Fryslân Windstreek waarin de zoekruimte voor windparken is ingeperkt tot een drietal zoekgebieden. Deze structuurvisie is niet vastgesteld door Provinciale Staten. Vanuit de provincie is steun verleend aan het initiatief Fryslân Foar de Wyn⁵ waarbij initiatiefnemers voor windenergie de kans kregen hun voorstellen op tafel te leggen. Een deel van de voorstellen ligt buiten de zoekgebieden van de houtskoolschets en het overgrote deel ligt buiten de zoekgebieden van de structuurvisie. Door een Commissie van Advies zijn 34 voorstellen beoordeeld op basis van hun impact op de fysieke en maatschappelijke omgeving, waaronder een voorstel voor een park bij de Kop van de Afsluitdijk.

Fryslân Foar de Wyn heeft geconcludeerd dat 20 van de 34 plannen in principe uitgevoerd kunnen worden. De resultaten van deze 20 plannen zijn in een effectenmatrix⁶ gepresenteerd en gerangschikt. Provinciale Staten hebben vervolgens in december 2014 besloten om alleen medewerking te verlenen aan het initiatief bij de Kop van de Afsluitdijk (Nij Hiddum-Houw).

⁵ Fryslân Foar de Wyn (FFDW) is een samenwerking tussen de drie belangengroepen: Friese Milieufederatie, Platform Duurzaam Friesland en Stichting Hou Friesland Mooi. De drijfveer van FFDW was het van onderop en met draagvlak ontwikkelen van kansrijke windturbineprojecten op land. "Niet van gebied naar draagvlak, maar van draagvlak naar gebied". Na een oproep om projectinitiatieven in te dienen heeft FFDW 72 voorstellen ontvangen.

⁶ Toegevoegd als bijlage bij de Notitie over de locatiekeuze.

Deze locatie zou, tezamen met Windpark Fryslân, het Friese aandeel in het windpark Noord-oostpolder en de bestaande turbines, voldoende moeten zijn om te kunnen voldoen aan de met het Rijk afgesproken 530,5 MW in 2020 opgesteld vermogen in de provincie Fryslân.

De notitie over de locatiekeuze concludeert dat de locatie bij de Kop van de Afsluitdijk in het hele trechteringsproces, van Houtskoolschets tot het besluit in december 2014, altijd in beeld is geweest in de relevante beleidsdocumenten⁷ en daarmee wordt onderbouwd:

- Houtskoolschets Windstreek 2011
- Ontwerp Structuurvisie Windstreek 2012
- Fryslân foar de Wyn
- Het besluit van december 2014

De Commissie stelt vast dat de locatie Kop van de Afsluitdijk weliswaar steeds in beeld is geweest in die documenten, maar dat er geen sprake is geweest van een trechtering⁸. In de notitie R&D en de notitie over de locatiekeuze zijn de genomen stappen in het besluitvormingsproces geschetst. Het blijft echter onduidelijk op grond van welke (milieu)argumenten de locatie de voorkeur heeft boven andere locaties om de provinciale opgave voor windenergie te kunnen realiseren. Het is daarmee ook niet duidelijk hoe de keuze voor 'Nij Hiddum Houw' in het licht van de milieugevolgen is beoordeeld en (in het inpassingsplan) gemotiveerd moet worden. Om Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in staat te stellen dat alsnog te doen adviseert de Commissie tot een rangschikking van de 20 potentieel geschikte locaties te komen op basis van milieucriteria. Ze adviseert dit te doen op basis van een sterk vereenvoudigde (gecomprimeerde) versie van de effectenmatrix.

De Commissie adviseert om in het MER:

- helder te beschrijven in hoeverre de locatie 'Nij Hiddum-Houw' vergelijkbaar, beter of slechter scoort ten opzichte van andere locaties en daarbij in ieder geval in te gaan op de aspecten leefomgeving, landschap, natuur en energieopbrengst;
- de keuze te motiveren voor locaties waarmee 'Nij Hiddum-Houw' wordt vergeleken;
- eventueel gebruik te maken van de resultaten uit de effectenmatrix en andere eerdere studies, mits deze informatie per aspect (leefomgeving, natuur, landschap en energieopbrengsten) wordt beoordeeld, en de conclusies navolgbaar zijn;
- alleen een vergelijking te maken tussen enigszins gelijkwaardige locaties die kansrijk zijn en waar een substantieel vermogen kan worden geplaatst.

⁷ De Commissie constateert dat de zoekruimte in de document wel steeds iets anders is begrensd.

⁸ Trechtering is een proces waarbij uit een groot aantal alternatieven via een steeds specifiekere en verfijndere meting en weging het aantal alternatieven stapsgewijs terug wordt gebracht tot één of een beperkt aantal best scorende alternatieven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens tussentijdse toetsing

Initiatiefnemer: Samenwerkingsverband Brouwer Windturbines B.V., Windpark A7 B.V. en Nuon Wind Development.

Bevoegd gezag: Provincie Fryslân en de gemeente Súdwest-Fryslân

Besluit: Voor het project moet een Provinciaal Inpassingsplan worden vastgesteld door de provincie Fryslân en een omgevingsvergunning worden verleend door de gemeente Súdwest-Fryslân.

Categorie Besluit m.e.r.: D22.2

Activiteit: Het samenwerkingsverband Brouwer Windturbines B.V., Windpark A7 B.V. en Nuon Wind Development wil windpark 'Nij Hiddum-Houw' van in totaal 42 megawatt realiseren bij de Kop van de Afsluitdijk. De tien bestaande turbines van het huidige park Hiddum-Houw (totaal 5 megawatt) zullen worden verwijderd.

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 8 december 2016

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 16 januari t/m 26 februari 2017

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 20 maart 2017

Aanvraag tussentijds toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 31 maart 2017

Tussentijds toetsingsadvies uitgebracht op: 18 mei 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. P. van der Boom

dhr. ir. W.H.A.M. Keijsers

dhr. dr. C.A. Linse (voorzitter)

mw. drs. J.P. Siedsma (secretaris)

dhr. ing. R.L. Vogel

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer 3188 in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

